

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 82/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Ľuboša Szigetihó v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Karin Krajčí, Martina Martinčeka 4701/2, Liptovský Mikuláš, proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Tdo/49/2024 z 1. októbra 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 23. januára 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 8 ods. 2 a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom najvyššieho súdu a jeho uznesením označeným v záhlaví tohto rozhodnutia, ktoré navrhuje zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Žiada tiež priznanie finančného zadosťučinenia 50 000 eur a náhrady trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš (ďalej len „okresný súd“) z 9. októbra 2023 bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona. Bol mu za to uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov nepodmienečne so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu so stredným stupňom strázenia, ako aj trest prepadnutia finančnej hotovosti 440 eur zloženej na depozitnom účte okresnej prokuratúry s tým, že vlastníkom finančnej hotovosti sa stáva štát Slovenská republika. Napokon mu bolo uložené aj ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

3. Sťažovateľ bol odsúdený aj na základe dôkazov získaných pri domovej prehliadke uskutočnenej 10. mája 2023 na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Ružomberok z 2. mája 2023 (ďalej len „príkaz“).

4. O odvolaní sťažovateľa proti odsudzujúcemu rozsudku rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 12. decembra 2023 tak, že pri nezmenených výrokoch o vine, uloženom treste odňatia slobody a ochrannom opatrení v rozsudku okresného súdu zrušil tento rozsudok v časti výroku o treste prepadnutia veci.

5. Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu dovolanie, v ktorom okrem iného namietal nezákonnosť domovej prehliadky, pretože bola vykonaná v rozpore s príkazom. Domová prehliadka bola vykonaná dva dni po lehote, ktorú v odôvodnení súd stanovil slovným spojením „... bez meškania, najneskôr do 8. mája 2023 vrátane“. Akékoľvek zaistené stopy, či už vydaním, alebo odňatím, považoval sťažovateľ za nezákonné, odkazujúc na doktrínu „*plodov z otráveného stromu*“.

6. Napadnutým uznesením najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol. Dospel k záveru, že táto námietka (podobne ako aj ostatné dovolacie námietky) nie je dôvodná. Stotožnil sa so závermi okresného súdu a krajského súdu, ktoré sa už identickou námietkou sťažovateľa vo vzťahu k tvrdenému nedodržaniu lehoty na vykonanie domovej prehliadky zaoberali. Len na základe skutočnosti, že domová prehliadka bola v sťažovateľovom prípade vykonaná dva dni po lehote, ktorú sudca pre prípravné konanie považoval za primeranú a túto preto uviedol v odôvodnení (nie vo výroku) príkazu, nemožno dospieť k záveru o významne dlhej dobe výkonu domovej prehliadky od vydania príkazu, resp. k záveru o tom, že by úkon domovej prehliadky stratil charakter neodkladnosti úkonu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakuje námietky, ktoré už predstrel v konaní pred všeobecnými súdmi. Hlavná argumentačná línia sa týka nezákonnosti domovej prehliadky, pretože bola vykonaná o dva dni neskôr, než bolo uvedené v odôvodnení príkazu sudcu pre prípravné konanie. Nesúhlasí s výkladom najvyššieho súdu, podľa ktorého Trestný poriadok v § 100 ods. 2 nešpecifikuje lehotu pre vykonanie domovej prehliadky, len pojem „bez meškania“, a preto je lehota určená sudcom nezáväzná. Tento výklad je podľa sťažovateľa protiústavný a znamená, že polícia môže ignorovať výslovné pokyny súdnej moci pri výkone rozhodnutia.

8. Ak súd určil v príkaze lehotu, stáva sa táto lehota integrálnou súčasťou podmienok, za ktorých je zásah do domovej slobody ústavne konformný. Rozdelenie príkazu na „výrok“ a „odôvodnenie“ zo strany najvyššieho súdu je v kontexte ochrany základných práv neprípustným formalizmom. Pre adresáta príkazu, teda pre orgán, ktorý ho vykonáva, musí byť záväzný celý obsah vôle sudcu, obzvlášť ak obmedzuje časovú pôsobnosť príkazu. Keďže domová prehliadka bola vykonaná nezákonne, všetky dôkazy pri nej získané sú nezákonné.

9. Sťažovateľ zároveň namietá, že súdy odmietli vykonať navrhované dôkazy – výsluch znalca MUDr. Gábriša, k posúdeniu jeho rozpoznávacích a ovládacích schopností v čase priznania sa. Najvyšší súd argumentuje časovým odstupom, avšak tento záver je laickým posúdením medicínskej otázky, ku ktorému nie je možné zaujať stanovisko, ktoré nahrádza odborné vyjadrenie.

Zamietnutie tohto dôkazu bez náležitého odborného posúdenia porušilo podľa sťažovateľa princíp rovnosti zbraní v trestnom konaní.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval sťažovateľovu ústavnú sťažnosť. Účelom predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je zistenie, či a v akom rozsahu je potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť alebo prijať na ďalšie konanie (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde).

11. Ústavný súd v prvom rade poznamenáva, že z odôvodnenia ústavnej sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ odvíja porušenie svojich práv od uznesenia najvyššieho súdu, čo je bezpochyby obsahom práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivý súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ síce v záhlaví ústavnej sťažnosti tieto články spomína, ale v petite ústavnej sťažnosti ich neoznačil, hoci je zastúpený právnym zástupcom.

12. Aj napriek takto nepresne formulovanému petitu ústavnej sťažnosti, ktorý v plnej miere nezodpovedá odôvodneniu ústavnej sťažnosti, ústavný súd v záujme materiálnej ochrany práv sťažovateľa preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z hľadiska záruk garantovaných čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Hoci je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde), teda jeho rozsahom a dôvodmi, nepristúpil k výzve sťažovateľovi na doplnenie alebo opravu sťažnostného návrhu. Vzhľadom na vecný výsledok predbežného prerokovania tejto ústavnej sťažnosti by to bolo neúčelné a nevhodné.

13. Sťažovateľ primárne namietal nezákonnosť domovej prehliadky z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia lehoty pre jej vykonanie, ktorá bola uvedená v odôvodnení príkazu sudcu pre prípravné konanie. Najvyšší súd sa priklonil k záveru, že táto lehota je poriadková a v sťažovateľovej veci nebola spôsobilá naplniť dovolací dôvod podľa § 371 písm. g) Trestného poriadku.

14. Ústavný súd pripomína, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a jeho úlohou nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci.

15. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, avšak za predpokladu, že táto je ústavne akceptovateľná z hľadiska ochrany základných práv a slobôd (III. ÚS 621/2022). Z ústavného hľadiska je významné, aby interpretácia

dovolacích dôvodov nebola formalistická, a teda aby bola súladná so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010).

16. V kontexte uvedených východísk ústavný súd posúdil napadnuté uznesenie, pričom sa oboznámil s jeho obsahom a tiež s obsahom jemu predchádzajúcich rozsudkov okresného a krajského súdu, ako aj so samotným príkazom sudcu pre prípravné konanie.

17. Podľa § 100 ods. 2 Trestného poriadku domovú prehliadku bez meškania vykoná orgán, ktorý ju nariadil, alebo na jeho príkaz policajt. Podľa najvyššieho súdu zákonodarca v citovanom ustanovení Trestného poriadku (na rozdiel od iných ustanovení, napr. § 114 ods. 3 Trestného poriadku) bližšie nešpecifikuje lehotu na vykonanie domovej prehliadky, pričom uvádza slovné spojenie „bez meškania“, ktoré vyjadruje, že domová prehliadka má byť vykonaná v najkratšom možnom čase, ktorý si vyžaduje príprava úkonu a okolnosti prípadu. Ďalej zdôraznil, že akákoľvek lehota uvedená sudcom pre prípravné konanie v odôvodnení príkazu na vykonanie domovej prehliadky je lehotou vyjadrujúcou výlučne postoj sudcu pre prípravné konanie k otázke časovej primeranosti výkonu domovej prehliadky, a nie je pre orgány činné v trestnom konaní záväzná, resp. nelimituje platnosť vydaného príkazu na domovú prehliadku. Vždy sa pritom má prihliadnuť na konkrétne okolnosti prípadu.

18. V prerokúvanej veci sudca pre prípravné konanie v závere odôvodnenia príkazu skutočne formuloval požiadavku vykonania domovej prehliadky u sťažovateľa „*bez meškania, do 8. mája 2023 vrátane*“. Vo výrokovej časti príkazu uvedená lehota absentovala. Príslušné orgány prípravného konania v predmetnej trestnej veci domovú prehliadku vykonali 10. mája 2023, t. j. 2 dni po lehote, ktorá bola uvedená v odôvodnení príkazu a celkom 8 dní po vydaní príkazu.

19. Ústavný súd konštatuje, že len na základe tejto skutočnosti nemožno dospieť k záveru o významne dlhej dobe výkonu domovej prehliadky od vydania príkazu, resp. k záveru o tom, že by úkon domovej prehliadky stratil charakter neodkladnosti úkonu. Lehotu stanovenú v odôvodnení príkazu je potrebné vnímať ako poriadkovú, s ktorej márnym uplynutím Trestný poriadok nespája bez ďalšieho neplatnosť tohto príkazu, resp. nezákonnosť vykonaného úkonu. Možno konštatovať, že v sťažovateľovej veci bola domová prehliadka vykonaná v čase, ktorý možno považovať za primeraný, a to aj napriek ním namietanému nedodržaniu lehoty v príkaze. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že sudca v príkaze na vykonanie domovej prehliadky bližšie nešpecifikoval dôvody, pre ktoré mala byť domová prehliadka vykonaná práve do 8. mája 2023.

20. Najvyšší súd v tejto súvislosti nadviazal na závery vyplývajúce z jeho predchádzajúceho rozsudku sp. zn. 2Tdo/20/2016, keď v napadnutom uznesení uviedol, že vykonanie domovej prehliadky „bez meškania“ nemusí znamenať „ihneď“, ale v čase primeranom okolnostiam a zásadám kriminalistickej taktiky. Ak od vydania príkazu uplynula doba, ktorá nie je neprimeraná a je odôvodnená vyšetrovaním, zákonnosť domovej prehliadky nie je spochybnená. Až príliš dlhý a neopodstatnený časový odstup (rádovo týždne až mesiace) môže spochybníť existenciu dôvodného podozrenia v čase realizácie prehliadky, a tým viesť k záveru o nezákonnosti získaných dôkazov. Takisto svoje závery podporil rozhodnutím sp. zn. I. ÚS 75/2025, v ktorom ústavný súd vyhodnocoval aj námietku sťažovateľov o oneskorenosti vykonania domovej prehliadky s časovým odstupom 14 mesiacov od vznesenia obvinenia. Ústavný súd v ňom konštatoval, že „*i keď vo všeobecnosti nemožno predmetný časový odstup bagatelizovať ako okolnosť, ktorá nie je*

referenčná vo vzťahu k hodnoteniu ústavnosti vykonávanej domovej prehliadky (najmä s ohľadom na kritérium proporcionality), jeho rozsah v okolnostiach prejednávanej veci nemá potenciál vyvolať kasačnú intervenciu ústavného súdu“. Z citovaného rozhodnutia vyplýva, že časový odstup je dôležitý, ale jeho dopad je nutné posudzovať individuálne s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu.

21. Sumarizujúc uvedené, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd interpretoval neurčitý pojem „bez meškania“ vo vzťahu k výkonu domovej prehliadky v prípade sťažovateľa ústavne akceptovateľným spôsobom, ktorý nie je spôsobilý zasiahnuť do jeho základných práv. Zanedbateľný časový odstup výkonu domovej prehliadky od vydania príkazu na jej vykonanie nemožno hodnotiť ako neprimeraný, resp. taký, ktorý by nevyhovel testu proporcionality. V okolnostiach sťažovateľovej veci teda nemôže predstavovať nezákonnosť výkonu domovej prehliadky, a tým procesnú nepoužiteľnosť dôkazov, ktoré v jej rámci boli zabezpečené.

22. Rovnako tak sa najvyšší súd správne vysporiadal s námietkou sťažovateľa o odmietnutí vykonať výsluch znalca MUDr. Gábriša k posúdeniu jeho rozpoznávacích a ovládacích schopností v čase priznania sa k skutku. Zdôraznil, že súčasťou práva obvineného na obhajobu v súvislosti s návrhmi na výkon dôkazov nie je právo na to, aby takýmto návrhom bolo aj vyhovené. Podstatným je, aby súd na takýto dôkazný návrh procesne reagoval, rozhodol o ňom, a pokiaľ takému návrhu nevyhovie (odmietne ho), vysvetlil aj dôvod nevykonania (odmietnutia) takéhoto dôkazu. Okresný súd sa z procesného aj vecného hľadiska vysporiadal s navrhovaným doplnením dokazovania, keď uviedol, že existovalo množstvo ďalších dôkazov, ktoré sťažovateľa usvedčili zo spáchanej trestnej činnosti. Navyše dodal, že znalec nemal sťažovateľa k dispozícii v čase výsluchu, v dôsledku čoho by ani prípadný výsluch znalca nemohol objasniť sťažovateľom namietané skutočnosti.

23. Ústavný súd teda po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že ten sa v napadnutom uznesení zaoberal námietkami sťažovateľa, ktoré uplatnil aj v ústavnej sťažnosti a dal na ne primerané odpovede, pričom jeho závery sú logické a zrozumiteľné. Argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Nezistil, že by najvyšším súdom aplikovaný postup pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozhodnutia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Rovnako nezistil, že by posudzované dovolacie uznesenie najvyššieho súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnené. Ingerencia ústavného súdu do výkonu právomoci najvyššieho súdu je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou.

24. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti tvrdí, že boli porušené aj jeho základné práva uvedené v bode 1 tohto uznesenia, pričom, ako už bolo spomenuté, z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ svoju argumentáciu o porušení týchto práv odvodzuje od napadnutého najvyššieho súdu (pozri body 11 a 12 tohto rozhodnutia). Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nemohlo v takomto prípade dôjsť ani k porušeniu týchto základných práv. Ústavný súd preto podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

25. Pre úplnosť ústavný súd pripomína, že označené čl. 17 ods. 5 ústavy a čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru sa primárne dotýkajú väzobného konania, preto sú v okolnostiach sťažovateľovej veci nepoužiteľné.

26. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jeho ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. februára 2026

Peter Molnár
predseda senátu